

Πόθεν ὠνομάσθη

Ο ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ

Ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἰδρύσας τὴν νέαν πρωτεύουσαν, ἐκόσμησεν αὐτὴν διὰ πολλῶν εὐκτηρίων οἰκῶν. Ὁ πρότιτος τῶν εὐκτηρίων τούτων οἰκῶν ἀφιερῶθη ἕκτοτε καὶ παρέμεινεν ἀφιερῶμένος εἰς τὴν ὑπερτάτην τοῦ Θεοῦ Σοφίαν, οὐχὶ δὲ εἰς γυναῖκά τινα ἁγίαν, ὡς ὑπέλαβον καὶ ἄχρι τοῦδε ὑπολαμβάνουσι πολλοὶ ἐκ τῶν τοῦ ὄχλου. Τὸ ἑορτολόγιον τῆς ἐκκλησίας ἀναφέρει μὲν γυναῖκα Σοφίας καλουμένην, ὧν ἡ μὲν ἐμαρτύρησεν ἐπὶ Ἀδριανοῦ μετὰ τῶν τριῶν αὐτῆς θυγατέρων, Πίστews, Ἐλπίδος καὶ Ἀγάπης, ἑτέρα δὲ ὑπέστη τὸν θάνατον τοῦ μαρτυρίου ἐπὶ τοῦ τελευταίου διωγμοῦ περὶ τοὺς αὐτοὺς χρόνους, καθ' οὓς καὶ ἡ ἁγία Εἰρήνη. Ἄλλ' ὁ ναὸς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου οὐδὲν κοινὸν ἔχει πρὸς τὰς ἁγίας ταύτας. Ἐν τῇ Δ' ἑκατονταετηρίδι ὁ χριστιανισμὸς ἔσωζεν εἰσέτι μέχρι τινὸς τὸν ἀρχικὸν ἰδεώδη χαρακτήρα, οἱ δὲ ὀπαδοὶ αὐτοῦ ἐνεφοροῦντο ὑπὸ διαυγῶν περὶ θεότητος ἀντιλήψεων. Ὅθεν ὁ ἰδρυτὴς τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀφιέρωσε τὸν πρωτεύοντα τῆς νέας πίστεως ναὸν εἰς τὴν ὑπερτάτην τοῦ Θεοῦ Σοφίαν, μὴ περικαλύψας τὴν ἀκαταμέτρητον ταύτης ἔννοιαν δι' ἐξωτερικοῦ τινος τύπου, ὅπως ἔπραξαν οἱ ἀρχαιότεροι ἡμῶν προπάτορες, οἱ στήσαντες μὲν ἐν τῇ ἀγορῇ τῶν Ἀθηνῶν ἱερὰ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, ἀλλὰ σωματοποιήσαντες τὴν ἔννοιαν ταύτην διὰ τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς εἰκόνης τῆς Ἀθηνᾶς. Τῶντι οὖν Παρθενῶν τοῦ Περικλέους, τοῦ Ἰκτινίου καὶ τοῦ Φειδίου οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ τὸ ἐθνικὸν τῆς ἁγίας Σοφίας ἱερόν· καὶ πάλιν ἡ ἁγία Σοφία τοῦ Ἰουστινιανοῦ, τοῦ Ἀνθεμίου καὶ τοῦ Ἰσιδώρου οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ὁ Παρθενὼν τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Ἄλλ' ἐν τῷ διαφόρῳ τρόπῳ καθ' ἃν ἐξεδηλώθη ἡ αὐτῆ ἔννοια εἰς τοὺς δύο τούτους ναοὺς, ἀπεικονίζετο ὀλόκληρος ἡ μεταξὺ τῶν δύο θρησκευμάτων διαφορά.¹

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Πάντες γνωρίζουσι τί εἶνε δυστυχία, τῆς εὐδαιμονίας ὅμως δὲν ὑπάρχει ἀκριβὴς ὀρισμὸς. Τοῦτο δὲ μόνον δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἡ μὲν εὐτυχία καταλαμβάνει συνήθως ἡμᾶς ἄκωντας, τὴν δὲ δυστυχίαν ζητοῦμεν μὲ τὸ κηρίον.

* *

Ὅπως εἰς τὸν περίπατον οὕτω καὶ ἐν τῷ βίῳ, ἡ γυνὴ πρέπει νὰ στηρίζεται εἰς ἄνδρα μεγαλύτερον αὐτῆς.

* *

Ἐξ ὅλων τῶν φιλικῶν καθηκόντων τὸ εὐαρεστότερον εἰς τοὺς φίλους εἶνε τὸ νὰ μεταδίδωσι πᾶν ὅ,τι ἔτυχε ν' ἀκούσῃσι, ν' ἀναγνώσωσιν ἢ

νὰ μάθωσι, δυνάμενον νὰ ταπεινώσῃ ἢ νὰ λύπησῃ τοὺς φίλους αὐτῶν.

* *

Πολὺς κόσμος ἤθελεν ἀποθάνει τῆς πείνης ἐντὸς ἑβδομάδος ἂν αἰφῶνος ἐξέλειπον τὰ ἑπτὰ θανάσιμα ἁμαρτήματα, πρῶτοι δὲ οἱ ἔχοντες ἐπάγγελμα νὰ καταφέρωνται ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος κατ' αὐτῶν. (Ἀλφόνσος Κάρ).

Πρὸ μικροῦ ἐξεδόθη ἐν Σύρῳ, ὑπὸ τοῦ κ. Ἰωάννου Γ. Φραγκιᾶ, ἐπιτυχεστάτη ἔμμετρος καὶ ἐλευθέρως μετάφρασις τῆς γνωστῆς κωμωδίας τοῦ Μολιέρου «ὁ Ἀμφιτρώων», ἐξ ἧς ἀποσπῶμεν τὰ ἐπόμενα τεμάχια. Σημειοῦμεν δὲ χάριν τῶν μὴ γνωριζόντων τὴν κωμωδίαν ταύτην, ὅτι ἐν τῇ ἐπομένῃ σκηνῇ ὁ Σωσίας, ὑπηρετὴς τοῦ Ἀμφιτρώωνος, βασιλέως τῶν Θηβῶν, ἀποστέλλεται παρ' αὐτοῦ πρὸς τὴν σύζυγον τοῦ Ἀλκμήνην, ἵνα τῇ ἀναγγεῖλῃ τὴν κατὰ τὸν Τηλεβόωνος νίκην του καὶ τὴν προσεχῆ εἰς Θήβας ἐπάνοδόν του. Σ. τ. Δ.

ΕΚ ΤΟΥ ΑΜΦΙΤΡΩΩΝΟΣ

ΣΩΣΙΑΣ

Τίς εἶ ; εἴμ' ἐξοχώτατοι, ὅλου τοῦ κόσμου φίλος !
 Ἄ ! τρέμω ὅλος ἄν λαγός, μόλις πηδήσῃ ψύλλος.
 Ἄμ' εὐμορφή εἶναι αὐτῆ ἡ φρονιμάδα τώρα, νὰ περιφέρεται κἀνεὶς τὸς δρόμους τέτοια ὥρα ;
 Ὡ ; τόσο ὁ ἀφέντης μου πᾶναι τιμαὶς καὶ οἶδι, καὶ ὅμως παίζει εἰς ἐμὲ πολλὴ καὶ παιγνίδι.
 Ἄν ἦτο πλέον εὐσπλαγγῶν ὀλίγων, ἴσα ἴσα ποτὲ του δὲν θὰ μ' ἔσταλλε μέσα σὲ τέτοια πίσσα. Πολὺ καλὸ ! ἠθέλησε νὰ ἔλθω κ' ἱστορήσω ταῖς νίκαις του, καὶ νὰ εἰπῶ πῶς ἔρχεται ὀπίσω· γιὰτὶ δὲν ἐπερίμενε νὰ ἔξημερώσ' ἡ ἡμέρα ;
 Ἄλλοίμονο, Σωσία μου ! ἔτσι τὰ φέρν' ἡ σφαῖρα πάντ' ἀπὸ κάτω ἀπ' τὸν ζυγὸ κι' ὅσο κἀνεὶς δουλεύει μεγάλους, μεγαλειτέρα κ' ἡ μοῖρα τὸν παιδεύει.
 Ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἄρχοντες, ποῦ λές, καὶ οἱ μεγάλοι, θέλουν τὰ πάντα δι' αὐτοὺς νὰ κλίνουν τὸ κεφάλι.
 Μὰ εἶν' αὐτῆ, μεσάνυχτα, φυσάει, ψυχαλίζει, μὰ εἶναι ζέστη, ἢ βροχὴ, βρονταίει καὶ χιονίζει· δὲν τοὺς ἐγγίζει τέσσαρα ! κι' ἂν σκάξῃς κι' ἂν πλαντάξῃς, διέταξαν ; ὡστὴν ποῦλι ἀνάγκη νὰ πετάξῃς.
 Ἐξοκίσι χρόνων τακτικῆ, πιστὴ ὑπηρεσία, ὡς νὰ μὴν ἔγινεν, ἐνῶ μὴ ἰδιοτροπία εἰς τὰ καλὰ καθούμενα μικρῆ τῆς κεφαλῆς των, σοῦ ρίχνει ὅλο τὸ βαρὺ χαλάζει τῆς ὀργῆς των.
 Ἄλλὰ καλὰ νὰ πάθωμε ! διότι μᾶς μαγεύει ἡ κούφια δόξα, νὰ ῥωτοῦν :—Ποῖον κύριον δουλεύει ὁ τάδε ;—Ἐναν ἄρχοντα ! Ἐνα ἴψηλό κεφάλι !— καὶ φθάνει μόνον εὐτυχεῖς νὰ μᾶς θαρροῦν οἱ ἄλλοι.
 Καμμιά φορά ἐρχόμεθα εἰς τὰ συλλογικά μας καὶ κόπτομεν τὰς σχέσεις μας ἀπὸ τᾶφεντικά μας· μὰ ἔλα πάλι ποῦ θαρρεῖς, ὅτι μᾶς μαγνητίζει ἡ ὄψι των. . . τοὺς βλέπομε, καὶ ἡ καρδιὰ γυρίζει. Φθάνει νὰ ποῦν : «Σωσία μου», καὶ γίνεσαι ὄρνιθι· καὶ νὰ μᾶς πάλι ἀπ' τὴν ἀρχῆ, τὸ ἴδιο παραμῦθι !
 Ἄ ! τέλος πάντων ἔφθασα. Θαρρῶ πῶς διακρίνει τὸ μάτι μου τὸ σπῆτι μας, κι' ὁ φόβος μου μ' ἀφίνει. Χρειαζέτ' ὅμως νὰ σταθῶ καὶ νὰ προμελετήσω πῶς θὰ τὰ πῶ ὅλα αὐτὰ ποῦ θὰ ἐξιστορήσω. Εἰς τὴν κυρὰ ἄσῳν ἦρωας πρέπει νὰ κάμω φρικτὴ θὰ παραστήσω ζωηρὰ τὴ μάχη καὶ τὴ νίκη.
 Μὰ στάσου δᾶ, πῶς διάβολο θὲ νὰ τὰ καταφέρω, ἀφοῦ δὲν ἤμουν ἐμπροστὰ καὶ δὲν τὰ κλοξέρω ;
 Ἄ ! δὲν πειράζει· λές σπαθιά, ἀσπίδια, βράπτει, κόπτει, καὶ φαίνεσαι ἄσῳν μάρτυρας, κατὰ ποῦ λέν, αὐτόπτης.
 Ἐπειτα, πόσοι ἔγραψαν καὶ εἶπαν ἱστορίας ἀπὸ μακροῦ, γιὰ πόλεμο καὶ μάχαις κ' ἐκστρατείας !
 Ἄλλὰ ὡς τόσο μια φορὰ ἄς τὸ ξαναπερίσω τὸ μάθημα, μήπως τυχόν συμβῆθι καὶ τὸ ξεχάσω.
 Ἄς ποῦμε πῶς ὁ θάλαμος εἶναι αὐτὸς ; ἐμβαίνω, ἄσῳν παλληκάρι χαιρετῶ καλοαναθρεμμένο.
 Ἄς ποῦμε τὸ φανάρι μου πῶς εἶναι ἡ Ἀλκμήνη, καὶ πῶς ἀρχίζω νὰ μιλοῦ ἄς ποῦμε, πρὸς ἐκείνη.

(Ἀποθίει τὸν λόγον χαμαί).